

Editorial

Agustí Cerrillo

A l'emparedat d'internet i de les xarxes socials o les xarxes d'intercanvi d'arxius van sorgir formes noves de delinqüència que exigeixen mecanismes nous tant de prevenció com de repressió. El *farmin*, el *phishing* i, més recentment, el *cyberbulling* són conductes delictives que han aflorat i es van estenent al ritme que ho fa l'ús d'internet en la nostra societat.

Enfront d'aquestes conductes, els últims anys, el legislador, seguint tant la pressió social com els compromisos adquirits internacionalment, ha aprovat diferents reformes del Codi penal que introdueixen nous tipus penals i en modifiquen altres de vigents. En aquesta direcció, actualment s'està tramitant un nou projecte de llei de modificació del Codi penal que té la finalitat de donar una resposta millor a conductes que es van estenent per la xarxa, com la divulgació no autoritzada d'enregistraments o imatges íntimes obtingudes amb el consentiment de la víctima i divulgades sense que ella ho sàpiga quan afectin greument la seva intimitat, i també el contacte amb menors fent servir mitjans electrònics per a engalipar-los i que facilitin imatges íntimes pornogràfiques. Però, a més, la regulació penal no solament es proposa afrontar aquestes conductes rebutjades socialment, sinó que també criminalitza altres activitats que tenen, desafortunadament, una àmplia acceptació social, com la baixada d'obres protegides a partir de pàgines d'enllaços a internet.

Per això, malgrat l'esforç continuat fet pel nostre legislador per tipificar nous delictes que donin una resposta adequada a les noves conductes delinqüents que sorgeixen a la xarxa, no hi ha prou amb persecució penal dels delictes comesos a internet per a evitar o minimitzar aquestes conductes. Tampoc la feina intensa de les forces i els cossos de seguretat i de la judicatura no evita que es continuïn generant víctimes sovint en col·lectius especialment vulnerables, tant per la dificultat de detectar aquests delictes i la complexitat de perseguir-los, com pel caràcter transfronterer d'aquestes activitats.

D'aquesta manera, cada vegada es fa més evident que la lluita contra aquestes conductes delictives s'ha de desenvolupar no solament tipificant-les i seguint-les policialment i judicialment sinó també conscienciant la societat de la necessitat de protegir-nos-en. En els últims anys diferents organismes han fet públiques recomanacions per a evitar ser víctima d'aquestes noves conductes delictives o per a conscienciar socialment de les conseqüències econòmiques i socials que poden generar. En aquesta direcció, per posar alguns exemples, podem portar a col·lació la *Guia de menors en Internet para padres y madres*, elaborada per l'Institut Nacional de Tecnologies de la Comunicació (INTECO), sobre actituds a les xarxes socials; la *Guia para profesores sobre privacidad*, impulsada per l'Agència Basca de Protecció de Dades en col·laboració amb la resta de les agències de protecció de dades espanyoles, o el *Manual de buenas prácticas para la persecución de los delitos contra la propiedad intelectual*, elaborat per un grup

d'experts pertanyents a diferents ministeris, policia, fiscalia, judicatura i entitats de gestió de drets en el desenvolupament del Pla integral del Govern per a la disminució de les activitats que infringeixen la propietat intel·lectual.

Sigui com sigui, les reformes normatives exigeixen una anàlisi pausada i distant i una reflexió sobre l'abast, l'eficàcia i l'impacte que tenen. Per aquest motiu, en aquest número de la revista hem trobat convenient i necessari reflexionar sobre la regulació de la delinqüència a internet. Especialment, al monogràfic, coordinat per la professora María José Pifarré, hi ha diversos articles escrits per reconeguts especialistes espanyols i italians sobre aquesta matèria, com Ivan Salvadori, amb el seu article relatiu a «La regulación de los daños informáticos en el Código penal italiano», Fernando Miró Llinares, autor de «Derecho penal, *cyberbullying* y otras formas de acoso (no sexual) en el ciberespacio», i Lorenzo Picotti, que escriu en aquest número la primera part del seu article «Los derechos fundamentales en el uso y abuso de las redes sociales: aspectos penales».

A més d'aquests articles, el número 16 inclou la segona part de l'article del professor Antonio Troncoso «Las redes sociales a la luz de la propuesta de reglamento general de protección de datos personales», en el qual s'estudien els tractaments de dades personals que fan les empreses gestores de les xarxes socials tant des de la perspectiva actual com a la vista de la proposta de reglament general de protecció de dades personals de la Unió Europea. També s'hi publica l'article de José Agustina amb el títol «¿Cómo prevenir conductas abusivas y delitos tecnológicos en la empresa?», en el qual a partir de l'anàlisi d'una mostra d'empreses espanyoles s'analitzen les estratègies de prevenció i control de l'ús dels mitjans electrònics per part dels treballadors.

Així mateix, el lector trobarà en aquest número la ressenya de dues activitats organitzades pels Estudis de Dret i Ciència Política al llarg del 2013, que són la I Jornada sobre Advocacia Virtual, en la qual es van analitzar les oportunitats que internet ofereix per a l'oferta de serveis jurídics, i la III Jornada de Criminologia, que aquesta vegada va centrar l'atenció en la victimització de delictes com la pornografia o l'assetjament a internet.

Finalment, en aquest número es recullen la ressenya del llibre *Sociedad red. Estado, economía y sociedad en la era de la información* i les novetats normatives preparades pel professor Jordi García.

<<http://idp.uoc.edu/ojs/index.php/idp/article/view/n16-editorial/n16-editorial-ca>>
 DOI: 10.7238/idp.v0i16.1953